

ŠKOLNÍ KRONIKA 1919-1944

Bukovsko (Buggaus), dnes obec Malonty

Přepis z německého kurentu (www.digi.ceskearchivy.cz/1261/2) a pak překlad do češtiny

Školní rok 1936/1937

Dne 1. září běžného roku začal školní rok prosebnou mší svatou v Rychnově nad Malší, které se zúčastnili učitelé i žáci.

Zdejší školu navštěvuje 55 dětí, a to 21 chlapců a 34 dívek, které jsou až na jedno německé národnosti.

Během hlavních prázdnin byly v první a druhé třídě opraveny okna a dveře, staré okenní rámy zůstaly, byla zhotovena nová vnější okenní křídla, zatímco u vnitřních byly obnoveny pouze kování a nátěr. Pro místní školní radu představovala tato oprava výdaj ve výši 1.750,- Kč.

Dne 6. září 1936 slavil jugoslávský král Petr II. svoje narozeniny. Na školní budově byla v tento den vyvěšena vlajka. V sobotu dne 5. tohoto měsíce, v předchozí den narozenin krále slavili učitel a žáci v jedné vyučovací hodině tento den náležitým způsobem.

Jako nová členka učitelského sboru byla zdejší škole přidělena učitelka Rosalie Binder jako pomocná vyučující.

Paní učitelka Rosalie Binder pochází ze Zaborsch u Českých Budějovic (dnes Záboří, do roku 1945 také část německého jazykového ostrova kolem dnešních Strýčic,

Schulchronik 1919-1944

Buggaus-Bukovsko (heute Gemeinde Malonty, ehemals Meinetschlag)

Transkription aus dem deutschen Kurrent (www.digi.ceskearchivy.cz/1261/2)

Schuljahr 1936-37

Am 1. September I.J. begann das Schuljahr mit einem Bittgottesdienste in Reichenau a.d.Maltsch, wobei sich Lehrer und Schüler beteiligten.

Die hiesige Schule wird von 55 Kindern besucht und zwar von 21 Knaben und 34 Mädchen, die bis auf eines deutscher Nationalität sind.

Während der Hauptferien wurden in der ersten und zweiten Klasse die Fenster und Türen repariert, die alten Fensterstöcke verblieben, die äußeren Fensterflügel wurden neu gefertigt, während bei den inneren nur die Beschläge sowie der Anstrich neu gemacht wurden. Dem Ortsschulrate machte diese Reparatur eine Ausgabe von 1.750 Kč.

Am 6. September 1936 beging der jugoslawische König Peter II. seinen Geburtstag. Das Schulhaus war an diesem Tage mit der Staatsfahne geschmückt. Am Samstag, den 5. d.M., am Vortage des Geburtsfestes des Königs, feierten Lehrer und Schüler in einer Unterrichtsstunde in passender Form diesen Tag.

Als neue Lehrkraft wurde der hiesigen Schule die Lehrerin Rosalia Binder als Aushilfslehrerin zugewiesen.

Frau Lehrerin Rosalia Binder ist gebürtig in Zaborsch bei B. Budweis (heute Záboří, bis 1945 auch Teil der deutschen Sprachinsel rund um Stritschitz, heute Strýčice,

pozn. B.R.). Maturovala dne 4.6.1934 na učitelském ústavu v Českých Budějovicích.

Působila již jako učitelská praktikantka na obecné škole v Piberschlagu u Nových Hradů, (dnes Veveří u Nových Hradů, pozn., B.R.) na měšťanské škole v Českých Budějovicích a jako pomocná učitelka na obecné škole v Kienbergu (dnes Loučovice, pozn. B.R.).

Školní oslava ke dni 28. října se podle úředních pokynů konala dne 27. října běžného roku v dopoledních hodinách společně v jedné slavnostně vyzdobené třídě, kde ředitel školy měl proslov, ve kterém zmínil vše, co vedlo k založení našeho státu. Následně přednesly děti vlastenecky zaměřené básně a písně.

Na konec zazněla státní hymna v němčině. V 11 hodin byla dětem také dána příležitost k poslechu rozhlasového vysílání z Prahy.

Školní oslava zanechala v dětech trvalý dojem vzhledem k dobře nacvičenému programu.

Ministerstvo školství dalo již 27.10. ve 12 hodin volno. Státní vlajka byla vyvěšena podle předpisu.

Učitelka domácích nauk a ručních prací M. Gabriel musela pro nemoc nastoupit krátkou dovolenou.

Během této doby (od 1.XI. do 31.XII.) zde byla zaměstnána učitelka domácích nauk a ručních prací Christine Hoffelner z Meinetschlagu (dnes Malonty pozn. B.R.), která byla nyní následně povolána do školy v Dolním Dvořišti (Unterhaid).

Pro letošní vánoční nadílku se učitelskému sboru opět podařilo vybrat částku 53,40 Kč. Za tuto bylo všem 55 dětem podle sociální situace, koupeno šatstvo. Některé firmy

Anm.B.R.). Sie maturierte am 4.6.1934 an der Lehrerbildungsanstalt in B.Budweis.

Angestellt war sie bereits als Lehrerpraktikantin an der Volksschule in Piberschlag bei Gratzen (heute Veveří u Nových Hradů, Anm.B.R.), an der Bürgerschule in B.Budweis und als Aushilfslehrerin an der Volksschule in Kienberg (heute Loučovice, Anm.B.R.).

Die Schulfest zum 28. Oktober fand nach amtlichen Weisungen am 27. Oktober I.J. in den Vormittagsstunden gemeinsam in einer festlich geschmückten Klasse statt, wobei der Leiter der Schule die Ansprache hielt und dabei alles erwähnte, was zur Gründung unseres Staates führte. Anschließend trugen die Schulkinder Heimatgedichte und -Lieder vor.

Zum Schlusse wurde die Staatshymne im deutschen Wortlaute gesungen. Um 11 Uhr wurde auch den Kindern Gelegenheit geboten, die Funksendung aus Prag anzuhören.

Die Schulfest hinterließ bei den Kindern durch die Abwicklung des gut eingeübten Programmes einen dauernden Eindruck.

Das Schulministerium gab schon am 27.10. um 12 Uhr mittags frei. Die Staatsfahne wurde der Vorschrift gemäß gehißt.

Die Haushaltungslehrerin M. Gabriel mußte krankheitshalber einen kurzen Urlaub antreten.

Während dieser Zeit (vom 1. XI. bis 31.XII.) war hier die Haushaltungslehrerin Christine Hoffelner aus Meinetschlag (heute Malonty, Anm.B.R.) angestellt, die nun anschließend zur Dienstleistung nach Unterhaid (heute Dolní Dvořiště, Anm.B.R.) berufen wurde.

Zur diesjährigen Weihnachtsbescherung gelang es wieder dem Lehrkörper, einen Geldbetrag von 53.40 Kč aufzubringen. Hievon wurden für alle 55 Kinder, den

poslaly věcné dary (tužky, sešity, kreslící čtvrtky, barvy atd.) v hodnotě asi 252 Kč, které byly většinou rozdány nejpotřebnějším dětem. V den nadílky panovala velká radost!

Viděl 5. března 1937

Prof. Franz Oppelt

Okresní školní inspektor

Pamětní den A. S. Puškina: 10. února 1937 uplynulo 100 let od úmrtí básníka Alexandra Sergějeviče Puškina. Jeho velký význam byl oceněn titulem "ruský národní básník". V tento den byl význam tohoto básníka vysvětlen žákům vyšších ročníků v rámci vyučovací hodiny.

Inspekce: Dne 5. března 1937 provedl na zdejší škole inspekci okresní školní inspektor Prof. Franz Oppelt.

Oslava narozenin prezidenta Osvoboditele T. G. Masaryka: Den narozenin našeho prvního prezidenta Československé republiky T. G. Masaryka byl důstojně oslaven předchozí den, 6. března.

Po společné školní slavnosti ve 2. třídě, kde byly děti a učitelský sbor, se v bytě řídícího poslouchalo rozhlasové vysílání z Prahy. Státní vlajka byla vyvěšena ve stanovený čas.

Okresní školský výbor:

Složení: Současný okresní školský výbor se skládá z těchto členů:

Předseda: rada politické správy dr. Vinzenz Mareš, okresní hejtman; referent: prof. Franz Oppelt, okresní školní inspektor;

sozialen Verhältnissen entsprechend, Kleidungsstücke gekauft. Von einigen Firmen liefen Sachspenden (Bleistifte, Hefte, Zeichenblätter, Farben usw.) im Werte von ungefähr 252 Kč ein, die nur zum größten Teile an die bedürftigsten Kinder verteilt wurden. Groß war die Freude am Tage der Bescherung!

Gesehen den 5. März 1937

Prof. Franz Oppelt

Bezirksschulinspektor

Gedenktag A.S.Puškin: Am 10. Feber 1937 jährte sich der 100. Todestag des Dichters Alexander Sergějevič Puškin. Seine große Bedeutung wurde mit dem Titel russischer „Nationaldichter“ geehrt. An diesem Tage wurde den Kindern der Oberstufe die Bedeutung dieses Dichters in einer Unterrichtsstunde erklärt.

Inspektion: Am 5. März 1937 inspizierte Herr Bezirksschulinspektor Prof. Franz Oppelt die hiesige Schule.

Feier des Geburtstages des Präsidenten-Befreiers T.G.Masaryk: Der Tag des Geburtstages unseres ersten Präsidenten der Čechoslovakischen Republik T.G.Masaryk, wurde am Vortage, dem 6. März, würdig gefeiert.

Nach der gemeinsamen Schulfeyer in der 2. Klasse, wo sich die Kinder und der Lehrkörper befanden, wurde die Funksendung aus Prag in der Wohnung des Leiters angehört. Die Staatsfahne wurde in der vorschriftsmäßigen Zeit gehißt.

Bezirksschulausschuß:

Zusammensetzung: Der gegenwärtige Bezirksschulausschuß setzt sich aus folgenden Mitgliedern zusammen:

Vorsitzender: Rat der politischen Verwaltung Dr. Vinzenz Mareš, Bezirkshauptmann; Referent: Prof. Franz

zástupce učitelů: Maria Watzlik, řídící učitelka v důchodu ve Vyšším Brodě; Hans Waltenberger, řídící učitel v Kaplici; Franz Wagner, řídící učitel v Rychnově u Nových Hradů a Felix Feresch, ředitel školy ve Vyšším Brodě.

Náhradníci: Josef Morawetz, řídící učitel v důchodu v Pflanz (dnes Blansko, pozn. B.R.) a Eduard Luh, ředitel ve Friedbergu (dnes Frymburk, pozn. B.R.).

Zástupci sociálně demokratické strany: Karl Leuchtenmüller, úředník ve Vyšším Brodě, Franz Hager, úředník v Kaplici.

Náhradníci: Franz Syrowatka, zedník v Kaplici, Ignaz Exl, zedník v Kaplici.

Zástupci křesťanskosociální strany: páter Tezelin Jaksch, opat ve Vyšším Brodě, Franz Schützner, děkan v Kaplici, Andreas Pachner, sedlák v Lachenwitz (dnes Lachovice, pozn. B.R.).

Náhradníci: Johann Schwarzenberger, výhybkář v důchodu v Umlowitz (dnes Omlenice, pozn. B.R.), Ignaz Gaffal, sedlák v Oppolz (dnes Tichá, pozn. B.R.), Peter Maier, sedlák ve Wangetschlagu (dnes Mýtinka, pozn. B.R.).

Zástupci Svazu zemědělců: Johann Prinz, zemědělec ve Zweiendorf (dnes Svěbohy), Johann Ruschak, zemědělec v Jeschkesdorfu (dnes Ješkov), Paul Kadasch v Kaplici.

Náhradníci: August Lausecker, hostinský v Kaplici, Adolf Wolf, hostinský v Dolním Dvořišti (Unterhaid) a Johann Proksch, sedlák v Meziříčí (Uhretschlag).

(Oslava?...) míru Čsl. Červeného kříže 1937: Na Bílou sobotu se u pomníku padlých sešli žáci a učitelé školy, zástupci obce, místní školní rady a hasičského sboru a dvouminutovým tichem ve ¾ 12 uctili památku padlých bojovníků.

Oppelt, Bezirksschulinspektor; Lehrervertreter: Maria Watzlik, Oberlehrerin i.R. in Hohenfurt; Hans Waltenberger, Oberlehrer in Kaplitz; Franz Wagner, Oberlehrer in Reichenau bei Gratzen und Felix Feresch, Direktor in Hohenfurth.

Ersatz: Josef Morawetz, Oberlehrer i. R. in Pflanz (heute Blansko, Anm.B.R.) und Eduard Luh, Direktor in Friedberg (heute Frymburk, Anm.B.R.).

Vertreter der sozialdemokratischen Partei: Karl Leuchtenmüller, Beamter in Hohenfurth, Franz Hager, Beamter in Kaplitz.

Ersatz: Franz Syrowatka, Maurer in Kaplitz, Ignaz Exl, Maurer in Kaplitz.

Vertreter der christlichsozialen Partei: P. Tezelin Jaksch, Abt in Hohenfurth, Franz Schützner, Dechant in Kaplitz, Andreas Pachner, Landwirt in Lachenwitz (heute Lachovice, Anm.B.R.).

Ersatz: Johann Schwarzenberger, Weichensteller in R. in Umlowitz (heute Omlenice, Anm.B.R.), Ignaz Gaffal, Bauer in Oppolz (heute Tichá, Anm.B.R.), Peter Maier, Bauer in Wangetschlag (heute Mýtinka, Anm.B.R.).

Vertreter des Bundes der Landwirte: Johann Prinz, Landwirt in Zweiendorf, Johann Ruschak, Landwirt in Jeschkesdorf, Paul Kadasch in Kaplitz.

Ersatz: August Lausecker, Gastwirt in Kaplitz, Adolf Wolf, Gastwirt in Unterhaid und Johann Proksch, Landwirt in Uhretschlag.

Friede...(-nsfeier?) des čechos. Roten Kreuzes 1937: Am Karsamstage versammelten sich beim Gefallenen-Denkmal die Schulkinder und Lehrer sowie Vertreter der Gemeinde, des Ortsschulrates und der Feuerwehr und gedachten in der Zweiminuten-Stille um ¾ 12 Uhr der gefallenen Krieger.

Návštěva prezidenta republiky v jižních Čechách: Učitelství sbor a všichni žáci se 7. května 1937 vydali do Unterhaidu (dnes Dolní Dvořiště, B. R.), aby uvítali prezidenta republiky dr. Edvarda Beneše, který tudy projížděl z Vyššího Brodu do Kaplice.

Pro žáky bylo velkým zážitkem vidět prezidenta republiky, který jim při průjezdu také vřele zamával.

Oslava narozenin prezidenta republiky: U příležitosti narozenin našeho druhého prezidenta republiky (28. 5. 1884) se 28. května sešli děti a učitelé i předseda místní školní rady ve slavnostně vyzdobené 2. třídě, kde důstojně proběhla školní slavnost. V proslovu byla dětem připomenuta návštěva prezidenta republiky v Kaplici a Vyšším Brodě.

Poté si děti poslechly vlastní rozhlasová vysílání z Prahy. Na budově školy byla v tento den vyvěšena státní vlajka.

Školní polévková akce: V zimních měsících bylo vydáno 740 porcí mléka pro potřebné školní děti i pro přespolní děti. Mléko vařila manželka ředitele školy a rozděloval ho učitelství sbor.

Počasi během školního roku: Podzim roku 1936 byl stejně jako léto deštivý a chladný. Zima nebyla krutá, ale trvala dlouho. Sněhu bylo málo. V tomto ročním období onemocnělo mnoho dětí a školní docházka se oproti předchozímu roku zhoršila. Příchod jara se zpozdil. Března a duben byly chladné měsíce. Měsíc květen však dostal se ctí svému jménu. Léto začalo dobře a slibovalo dobrou úrodu

Besuch des Herrn Staatspräsidenten in Südböhmen: Der Lehrkörper begab sich am 7. Mai 1937 nach Unterhaid (heute Dolní Dvořiště, Anm.B.R.) und sämtliche Schulkinder, um an diesem Tage dem Herrn Staatspräsidenten, Dr. Eduard Beneš, der diesen Ort von Hohenfurth nach Kaplitz durchfuhr, zuzubeln zu können.

Groß war das Erlebnis bei der Schülerschaft, da sie den Herrn Staatspräsidenten, der ihnen ebenfalls herzlich zuwinkte, bei der Durchfahrt sahen.

Festes des Geburtstages des Herrn Staatspräsidenten: Anlässlich des Geburtstages unseres zweiten Präsidenten der Republik (28.5.1884) versammelten sich Kinder und Lehrer sowie der Vorsitzende des O.Sch.R. (Orts-Schulrates, Anm.B.R.) am 28. Mai in der festlich geschmückten 2. Klasse und begingen in würdiger Form die Schulfeste. Im Vortrage wurden die Kinder auf den Besuch des Herrn Staatspräsidenten in Kaplitz und Hohenfurth erinnert.

Im Schulfunk wurden nachher die eigenen Relationen, die von Prag ausgesendet wurden, angehört. Das Schulgebäude war mit der Staatsfahne an diesem Tage geschmückt.

Schulsuppenaktion: Während der Wintermonate wurden 740 Portionen Milch für die bedürftigen Schulkinder sowie für die auswärtigen Kinder ausgegeben. Die Milch wurde von der Gattin des Oberlehrers gekocht und vom Lehrkörper verteilt.

Witterung im Laufe des Schuljahres: Der Herbst 1936 war wie der Sommer regnerisch und kühl. Der Winter war nicht streng, doch lange anhaltend. Der Schneefall war gering. Viele Kinder erkrankten in dieser Jahreszeit, wobei der Schulbesuch gegenüber dem Vorjahre litt. Der Frühling hielt nicht zeitgemäß seinen Einzug. März und April waren kalte Monate. Der Monat Mai aber machte als

ovoce, obilí a brambor.

Sociální poměry místního obyvatelstva:

Místní sedláci očekávají dobrou úrodu za příznivé ceny. Lom byl opět uveden do provozu, takže všichni dělníci mají zajištěnou obživu. V zimním období se však na obecním úřadě vydávaly přidělové lístky.

Ustavující schůze místní školní rady:

Dne 12. června 1937 se v budově školy konala ustavující schůze místní školní rady. Předsedou byl znovu zvolen pan Josef Thurn, zemědělec v Bukovsku čp. 9.

Zápis - konec školního roku:

Na konci školního roku bylo zapsáno 56 dětí, z toho 55 německé národnosti a jedno české, všechny římskokatolického vyznání.

Školní rok byl ukončen 26. června 1937 děkovnou mší svatou v Rychnově nad Malší.

Překlad do češtiny: Helga Grimmová, Třeboň, spolupráce a přepis z kurentu Bernhard Riepl, Kaplice

Wonnemond seinem Namen alle Ehre. Der Sommer nahm einen günstigen Anfang und stellt eine gute Obst-, Getreide- u. Kartoffelernte in Aussicht.

Soziale Verhältnisse der hiesigen

Bewohnerschaft: Den hiesigen Bauern ist eine gute Ernte bei günstigen Preisen in Aussicht gestellt. Der Steinbruch wurde wieder in Betrieb gesetzt, sodaß alle Arbeiter im Verdienste stehen. Während der Winterzeit wurden jedoch Lebensmittelkarten beim Gemeindeamte ausgegeben.

Konstituierende Ortsschulratssitzung:

Am 12. Juni 1937 fand im Schulhause die konstituierende Sitzung des O.Sch.R. statt, wobei Herr Josef Thurn, Landwirt in Buggaus Nr. 9, neuerdings zum Vorsitzenden gewählt wurde.

Einschreibungen-Schulschluss:

Am Schlusse des Schuljahres wurden 56 Kinder eingeschrieben, deren 55 deutscher und eines čechischer Nationalität, alle röm.-katholisch.

Mit einem Dankgottesdienst in Reichenau a.d.Maltsch schloß das Schuljahr schon am 26. Juni 1937.

Transkribiert aus dem Kurrent: Bernhard Riepl (2022)